

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ

(Leptospirosis)

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਰੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਗ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰਾ ਨਾਂ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਛੂਤਗ੍ਰਸਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਉਤਕਾਂ (tissues) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ ?

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਆਮ ਮੁਢਲੇ ਲੱਛਣ ਹਨ : ਬੁਖਾਰ, ਸਖਤ ਸਿਰਦਰਦ, ਪੱਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਦਰਦ, ਠੰਢ ਲੱਗਣੀ, ਉਲਟੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਲਾਲ ਹੋਣਾ। ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਛਣ ਇਨਫਲੂਐਂਜ਼ਾ ਦੇ ਵੀ ਜਾਪ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਸ਼ਖੀਸ (diagnosis) ਅਕਸਰ ਔਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲੱਛਣ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਕੁੱਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਰੋਗ ਭੈੜੀ ਸ਼ਕਲ ਵੀ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀਲ ਦਾ ਰੋਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਰੋਗ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੇ ਫੇਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਲੀਆ ਰੋਗ (ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੰਗ ਪੀਲਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਜੋ ਜਿਗਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰੋਗ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਤੇ ਲੇਸਦਾਰ ਝਿੱਲੀਆਂ (mucous membranes) ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਵਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਝਿੱਲੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ (meningitis) ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦਾ ਰੋਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੋਗ ਭੈੜੀ ਸ਼ਕਲ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗੜਿਆ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਬੇਹੱਦ ਖਤਰਨਾਕ ਵੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਦੀਰਘਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵ (long term effects) ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਦੀ ਛੂਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਰਗੀ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸਖਤ ਸਿਰ ਦਰਦ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹਾਵੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਲਣ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਰੋਗ ਫੈਲਦਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ?

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਮਾੜੇ ਮੋਟੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਜਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਰਗੜਾਂ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਮੂੰਹ, ਨਾਕ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰਾ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਛੂਤਗ੍ਰਸਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜਾਂ ਮਾਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਦੀ ਛੂਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਿੱਟੀ, ਚਿੱਕੜ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛੂਤਗ੍ਰਸਤ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਛੂਤ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਸ਼ਿਤ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਵੀ ਕਈ ਕਦਾਈਂ ਇਹ ਛੂਤ ਫੈਲਦੀ ਹੈ।

ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੇ ਜਾਨਵਰ ਇਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਈ ਥਣਧਾਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰਾ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਚੂਹਿਆਂ, ਕੁੱਤਿਆਂ, ਗਊਆਂ-ਮੱਝਾਂ, ਦੇਸੀ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਸੂਰਾਂ (ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਦੋਵੇਂ) ਘੋੜਿਆਂ, ਬਿੱਲੀਆਂ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਜਿਹੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਛੂਤਗ੍ਰਸਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਲੱਛਣ ਵਿਖਾਈ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ।

ਇਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖਤਰਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੈ ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਪਾਣੀ, ਚਿੱਕੜ, ਮਿੱਟੀ, ਜਾਂ ਬਨਾਸਪਤੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਪੇਸ਼ੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋਖਿਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕਿਸਾਨ, ਡੰਗਰ ਡਾਕਟਰ, ਬੁੱਚੜਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ)। ਮਨੋਰੰਜਨ

ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਦੀ ਛੂਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ : ਕੈਂਪਿੰਗ, ਬਾਗਬਾਨੀ, ਝਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ, ਸਫ਼ੇਦ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਕਿਸਤੀ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ)।

ਭਾਵੇਂ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਰੋਗ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਰੋਗ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਰਮ ਅਤੇ ਨਮੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਐਨ ਐਸ ਡਬਲਿਊ ਅਤੇ ਕੁਈਨਸਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਾਲ 200 ਦੇ ਲਗਭਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਸ਼ਖੀਸ (diagnosis) ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦੀ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਹ ਰੋਗ ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਰੋਗ ਦੀ ਤਸ਼ਖੀਸ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਰੋਗ ਦੀ ਛੂਤ ਲੱਗਣ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਛਣ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਰੋਗ ਹੈ। ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੋ-ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੇ ਦੋ ਟੈਸਟਾਂ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਇਸ ਰੋਗ ਦੀ ਤਸ਼ਖੀਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਖੂਨ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਤੋਂ ਵਧ ਫੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਹੈ ?

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਡੋਕਸੀਸਾਇਕਲੀਨ ਜਾਂ ਪੈਨਸਿਲੀਨ ਜਿਹੇ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਰੋਗ ਦੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰੋਗ ਵਧ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਰੋਗੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਇਲਾਜ ਤਦ ਹੀ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਛੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ?

ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਕਈ ਢੰਗ ਹਨ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ :

- ਵਾਟਰਪਰੂਫ਼ ਪੱਟੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਤੇ ਰਗੜਾਂ ਨੂੰ ਢਕ ਕੇ ਰੱਖੋ।
- ਜਿਹੜੇ ਜਾਨਵਰ ਛੂਤ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਕੱਪੜੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਸਤਾਨੇ, ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਸ਼ੀਲਡਾਂ ਜਾਂ ਐਨਕਾਂ, ਐਪ੍ਰਨਸ ਅਤੇ ਬੂਟ) ਪਹਿਨੋ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਵੇ।
- ਗਊਆਂ-ਮੱਝਾਂ ਦੀ ਔਲ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਗਰਭਪਾਤ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵੱਛਿਆਂ-ਕੱਟਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਜਰ ਚੁੱਕਣ ਵੇਲੇ ਦਸਤਾਨੇ ਪਾਓ।
- ਸੰਭਾਵੀ ਛੂਤਗ੍ਰਸਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਥ ਧੋਵੋ ਅਤੇ ਨਹਾਓ।
- ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਛੂਤਗ੍ਰਸਤ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਖਾਓ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਗਰੇਟ ਵਗੈਰਾ ਪੀਓ।
- ਡੰਗਰ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂਪਨ ਦਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕਰਵਾਓ।
- ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ :
- ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤੈਰਨ ਤੋਂ ਬਚੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਿਆ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਟੀ, ਚਿੱਕੜ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਤੇ ਰਗੜਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਕ ਲਓ ਜਿਸ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਚਿੱਕੜ ਜਾਂ ਸਿੱਲ੍ਹੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਬੂਟ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਓ।
- ਬਾਗਬਾਨੀ ਵੇਲੇ ਦਸਤਾਨੇ ਪਾਓ।
- ਮਕਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁੱਟੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਤਰੂ ਜਾਨਵਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੂਹਾ ਅਤੇ ਕਾਟੋ ਜਾਂ rodents) ਉਥੇ ਨਾ ਪਲਣ।
- ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਿਆ-ਸੜਿਆ ਮੀਟ ਨਾ ਪਾਓ।
- ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਧੋ ਲਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਪਟੋਸਪੀਰਾ ਜੀਵਾਣੂ ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾਉਣ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਮੈਂ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਆਉਣ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦਸੋ ।

ਕੀ ਇਸ ਰੋਗ ਲਈ ਕੋਈ ਵੈਕਸੀਨ ਹੈ ?

ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਲੈਪਟੋਸਪਾਇਰੋਸਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੈਕਸੀਨ ਹਨ । ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਇਹ ਵੈਕਸੀਨ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ

ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਤੋ ਵੱਧ ਵੀ ਇਹ ਰੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਪਟੋਸਪੀਰਾ ਜੀਵਾਣੂ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਇਕ ਤੋ ਵਧ ਵਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਪਟੋਸਪੀਰੋਸਿਸ ਹੈ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਰੋਗ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਬਹੁਤ ਥੋੜੀ ਵਾਰ ਹੀ ਲੈਪਟੋਸਪੀਰੋਸਿਸ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋ ਦੂਸਰੇ ਤੱਕ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇ ਸਭੋਗ ਸਮੇ ਜਾਂ ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁਧ ਪਿਲਾਉਣ ਸਮੇਂ) । ਲੈਪਟੋਸਪੀਰਾ ਜੀਵਾਣੂ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ - ਐਨ ਐਸ ਡਬਲਿਊ ਵਿਚ ਜਨ ਸਿਹਤ ਇਕਾਈਆਂ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ, ਸਥਾਨਕ ਜਨ ਸਿਹਤ ਇਕਾਈ ਜਾਂ ਕਮਿਯੂਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ - ਸਫੇਦ ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਨ ਐਸ ਡਬਲਿਊ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੇਖੋ।

Metropolitan Areas

Central Sydney	9515 3180
South Eastern Sydney	9382 8333
Northern Sydney	9477 9400
South Western Sydney	9828 5944
Western Sydney	9840 3603
Wentworth	4734 2022

Rural Areas

Central Coast	4349 4845
Mid North Coast	6588 2750
Mid Western	6339 5548
Hunter	4924 6477
Illawarra	4255 2200
New England	6766 2288
Northern Rivers	6620 7500
Macquarie	6841 2216
Southern	4827 3428
Greater Murray	6021 4799
Far West	(08) 8080 1499

NSW Department of Health

73 Miller Street
North Sydney NSW 2059
Tel. (02) 9391 9000
Fax. (02) 9391 9101
TTY. (02) 9391 9900

NSW Health website
www.health.nsw.gov.au